

ตัวนที่สุด

ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/๔ ๕๕๖๓

ศาลากลางจังหวัดกรุงปี
๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกรุงปี และนายกเทศมนตรีเมืองกรุงปี
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ตัวนที่สุด ที่ มท ๐๘๘.๒/๑๐๕๓๓
ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ให้จังหวัดดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) โดยการสร้างการรับรู้ให้ประชาชนถึงสถานการณ์ค่าผู้ลักลอบในพื้นที่ และให้
ดำเนินการปฏิบัติในที่ถูกต้องในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุข
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจกจ่ายหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งบริหาร
จัดการเครื่องจักรกลสาธารณภัย เครื่องมืออุปกรณ์ ของหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการฉีดพ่นละอองน้ำ
เพื่อลดปัญหาผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) และเพิ่มความชื้นในอากาศ

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงซักซ้อม
แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. กรณีผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน หากมีประกาศของกรมควบคุมมลพิษ
หรือประกาศจังหวัดเกี่ยวกับมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) ไม่ว่าจังหวัด
จะประกาศเขตพื้นที่สาธารณภัย หรือประกาศเขตพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือไม่
ก็ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้บประมาณจากเงินสำรองจ่ายช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้
โดยถือปฏิบัติตามระเบียบข้อ ๖ ดังนี้

- ๑.๑ จัดทำหน้ากากอนามัยแจกจ่ายประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามความจำเป็น
- ๑.๒ ดำเนินการฉีดพ่นน้ำเพื่อเพิ่มความชื้นในอากาศเพื่อลดผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕)
- ๑.๓ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้แก่ประชาชนถึงอันตราย
จากผู้ลักลอบของข้าดเล็ก (PM๒.๕) ที่เกินค่ามาตรฐาน

๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าผู้นับลงทะเบียนขาดเลือก (PM๒.๕) ในพื้นที่จะเกินค่ามาตรฐาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมการตั้งงบประมาณรายจ่าย ประเภทเงินสำรองจ่ายให้เพียงพอ หากผู้นับลงทะเบียนขาดเลือก (PM๒.๕) เกินค่ามาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทันทีตามข้อ ๑

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชัยเงิน)

รองผู้อำนวยการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการจังหวัดประจำ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร./โทรศัพท์ ๐ ๘๕๖๑ ๑๙๙๙

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/๑๙๔๗

1452

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพ ๑๐๒๐๐

๒๗/ มกราคม ๒๕๖๓

สำเนาที่ทางพิจารณาแล้วได้รับการตัวรับ

เลขที่ ๐๐๐๕๘๒

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

๑๐๒๑

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๔/๑๙๔๗ ลงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้จังหวัดดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) โดยการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนถึงสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่ และให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติดนั้นที่ถูกต้องในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งจ่ายหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งบริหารจัดการเครื่องจักรกลสาธารณสุข เครื่องมืออุปกรณ์ ของหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการฉีดพ่นละอองน้ำเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) และเพิ่มความชื้นในอากาศ ความละอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันหลายจังหวัดยังประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินค่ามาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) สถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและสุขภาพของประชาชน ซึ่งตามกฎหมาย (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๑) และ (๒) กำหนดให้กิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและป้องกันและบำบัดรักษาโรค เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการ หรือให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ (๑) เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ มาตรา ๕๕ (๗) จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข มาตรา ๕๖ (๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข พระราชบัญญัติสถาบันผลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๗๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๗ (๓) องค์กรบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (๑) ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑) เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา ๑๗ (๒๒) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบกับ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยอับพลันทันที เพื่อการดำเนินชีพหรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือรับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยธรรมชาติที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ ตามความจำเป็นภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงข้าชี้มั่นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) เกินค่ามาตรฐาน หากมีประกาศของกรมควบคุมมลพิษ หรือประกาศจังหวัดเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ไม่ว่าจังหวัดจะประกาศ เขตพื้นที่สาธารณะกัย หรือประกาศเขตพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งบประมาณจากเงินสำรองจ่ายช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบข้อ ๖ ดังนี้

- ๑.๑ จัดทำหน้ากากอนามัยแจกจ่ายประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามความจำเป็น
- ๑.๒ ดำเนินการฉีดพ่นน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในอากาศเพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})
- ๑.๓ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายจาก ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ที่เกินค่ามาตรฐาน

๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในพื้นที่จะเกินค่ามาตรฐาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมการตั้งงบประมาณรายจ่าย ประเภทเงินสำรองจ่ายให้เพียงพอ หากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) เกินค่ามาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทันทีตามข้อ ๑

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอ ทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
กลุ่มงานการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙
ผู้ประสานงาน นางสาวศิริพร ขาวผ่อง ๐๖-๒๐๓๘-๔๕๖๘

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๑๖๒๔/ว ๗๙๘๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗๗ วันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การป้องกันและลดผลกระทบจากการฝ่าฝืนละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือของบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปก) ๑๖๒๔/ว ๓๙
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้สั่งการให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทุกจังหวัด ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) นั้น

จากการติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านมา พบร้า พื้นที่ภาคกลาง ตลอดจนจังหวัดภาคเหนือตอนบน เริ่มมีปัญหาค่าฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ ดังนั้นเพื่อเป็นการเน้นย้ำข้อสั่งการของผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในการดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) จึงให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

๑. กำชับคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด เฝ้าระวังติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศกับกรมควบคุมมลพิษ และกระทรวงสาธารณสุขอย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และหากพบสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) มีค่าเกินมาตรฐาน ให้ตื้อปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง โดยเคร่งครัด

๒. เมื่อสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) มีค่าเกินมาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) ให้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา โดยมีการแบ่งพื้นที่ กำหนดด้วยบุคคล และหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม และพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ดังนี้

๒.๑ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนผ่านสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่ และคำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง พร้อมทั้งประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจกจ่ายหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ สร้างการมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชน ในการแก้ไขปัญหา โดยการไม่เพิ่มปริมาณหมอกควันในอากาศ เช่น ห้ามเผาขยะ เศษใบไม้ กิ่งไม้ หรือเศษเศษวัสดุทางการเกษตร และสนับสนุนการนำเศษวัสดุทางการเกษตรไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน เป็นต้น

๒.๓ กำชับสำนักงานเขตฯ จังหวัด และเจ้าหน้าที่สำรวจ เข้มงวดการขันตราชจับรอยนต์ ที่ปล่อยควันดำ อำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด รวมถึงน้ำมีการจอดรถริมถนนสายหลัก สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และในจุดที่ชุมชนชุมชน

๒.๔ บริหารจัดการเครื่องจักรกลสาธารณภัย เครื่องมืออุปกรณ์ ของหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคเอกชน ในการฉีดพ่นละอองน้ำเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และเพิ่มความชื้นในอากาศ รวมทั้งเพิ่มรอบในการตรวจสอบล้างทำความสะอาดถนน จนกว่าค่าฝุ่นละอองจะลดลงอยู่ในระดับที่ไม่สูงเกินค่ามาตรฐาน

๓. กรณีการลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) หากหน่วยงานมีบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอาคาร/ถนน ให้ขอความร่วมมือจากผู้รับเหมา ก่อสร้างปิดกันบริเวณมิให้เกิดการพุ่งกระเจาของฝุ่นละออง ดำเนินการฉีดล้างทำความสะอาด และฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัตรชัย พรมเมศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย
โทร. ๐-๒๖๓๗-๓๕๑๖
โทรสาร ๐-๒๖๓๗-๓๕๕๒